

Vetenskapen om surornas Maqasid i Koranen

Koranen kom för att vara vägledning för människorna i detta livs mörker, och en lykta som lyser upp vägen för dem till det eviga hemmet. Den innehåller lagar, berättelser och förmaningar som vägleder människan till det godas väg, håller henne borta från det ondas väg, för henne ut ur okunnighetens mörker och tar henne vid handen till kunskapens ljus.

Den som begrundar de ädla surorna och reflekterar över deras verser, med allt de innehåller av lagar, berättelser och förmaningar, finner att de i huvudsak fokuserar på denna religions övergripande syften och dess grundläggande principer, och att detaljerade lagar endast berörs på få och specifika ställen. Detta eftersom Koranen är en bok för alla tider och platser — en bok för det förflutna, nutiden och framtiden. Därför måste dess tilltal vara allmänt och övergripande, grundläggande och målinriktat. Av denna anledning kom varje sura att framhäva ett huvudsakligt syfte, ett övergripande mål som suran kretsar kring och rör sig runt, för att tydliggöra och betona det.

De lärda — både de tidiga och de senare — uppmärksammade Koranens målinriktade struktur och talade om den i allmänhet och i detalj, som en självständig disciplin och som en del av andra vetenskaper, tills en viktig vetenskap formades med sina egna konturer och kännetecken: vetenskapen om surornas Maqasid och syften.

Definition av vetenskapen om surornas Maqasid

Vetenskapen om Koranens Maqasid syftar till att identifiera de grundläggande betydelserna, huvudsakliga syftena och centrala teman som en specifik sura kretsar kring. Kommentatorer uttrycker ibland begreppet *surans Maqasid* med andra termer, såsom: surans innebörd, surans syfte, den tematiska enheten, och liknande.

Vikten av vetenskapen om surornas Maqasid

Denna vetenskaps betydelse kommer av att den är ett medel för att uppnå syftet med hela Koranens uppenbarelse: att begrunda den och vägledas av dess innehåll. Reflektion kan endast ske efter att man förstått betydelserna, och surans syfte är roten till dess betydelser.

Att kommentatorn känner till surans syfte styr hans förståelse och skyddar honom från fel i tolkningen, eftersom han då riktar verserna i enlighet med detta syfte. Detta eftersom surans syfte endast kan förstås efter att man studerat dess verser och djupt reflekterat över deras betydelser, genom att se på surans inledning och avslutning, dess kontext, sammanhang och ordval.

Att ägna sig åt surornas Maqasid leder också till visshet om Koranens ofelbarhet och stärker tron på att den verkligen är Guds ord, vilket fyller själen med ljus och hjärtat med ro.

Utifrån detta är tolkning av Koranen med hänsyn till surornas Maqasid den säkraste metoden, eftersom den gör Guds ord sammanhängande på ett sätt som tydligt visar dess perfekta struktur och harmoniska verser, och framhäver dess mirakulösa värtalighet. Al-Biqā'ī sade:

”Den som förstår surans syfte, förstår dess versers och berättelsers inbördes samband och alla dess delar.”

Bevis för att surornas Maqasid är avsedda

De lärda som studerat Koranens målinriktning har anfört flera bevis:

För det första:

Att Koranen är indelad i separata suror, var och en med ett särskilt innehåll som skiljer sig från de andra, samtidigt som den är fullkomlig i ord och mening. Detta visar att varje sura har ett syfte som motiverar dess särskilda struktur. Detta bekräftas av att Gud utmanade de otroende med att frambringa *en enda sura*, eftersom varje sura är en fullständig

mirakelhelhet.

För det andra:

Skillnaden mellan de mekanska och medinska surorna i de frågor de behandlar är ett av de starkaste bevisen för att surorna har avsiktliga syften.

För det tredje:

Att varje sura har ett särskilt namn som antyder dess innehåll, och att surornas namn enligt majoriteten är *tawqifiyya* (fastställda av Profeten ﷺ), som al-Suyuti klargjorde i *al-Itqan*.

Metoder för att identifiera surornas Maqasid

Det finns flera metoder för att förstå surornas syften, bland dem:

1. Uttalanden från tillförlitliga lärda

När en välkänd lärd uttryckligen anger surans tema. Exempel:

- Surat al-Ikhlās: fastställer den kunskapsmässiga tawhid genom Guds egenskaper.
- Surat al-Kafirun: fastställer den viljemässiga tawhid genom att avskilja dyrkan till Gud.
- Surat al-Nahl: handlar om Guds välsignelser.
- Surat al-Ankabut: handlar om prövning.
- Surat al-Kahf: handlar om prövningar och tester.

2. Att surans tema framgår av dess inledning

Surans början kan tydligt ange dess syfte. Exempel:

- Surat al-Qiyamah börjar med: **{Jag svär vid Uppståndelsens dag}**, och hela suran handlar om uppståndelsen, döden och tron på den yttersta dagen.

I *Bada'ī' al-Fawa'id* betonar Ibn al-Qayyim att även suror som börjar med bokstäver (huruf muqatta'at) påverkar surans tema.

Al-Biqā'i sade i *Nazm al-Durrar*:

"Det blev tydligt för mig, efter att jag nått Surat Saba', att varje suras namn uttrycker dess syfte, eftersom namnet är dess titel som antyder dess innehåll."

3. Genom att studera surans verser i sin helhet

Kommentatorn analyserar surans atmosfär och sammanhang tills dess övergripande tema framträder.

Klassificering inom vetenskapen om surornas Maqasid

De tidiga lärda skrev inte separata verk om denna vetenskap, utan inkluderade den i sina tafsir- och koranvetenskapsverk. De senare lärda ägnade större uppmärksamhet åt den — vilket är naturligt för alla vetenskaper som först uppstår blandade med andra, och sedan renodlas.

Denna vetenskap är en naturlig utveckling av den tidigare vetenskapen om *sambandet mellan verser och suror*.

Olika nivåer av uppmärksamhet bland kommentatorer:

- **Vissa nämnde endast surans syfte i förbifarten**, såsom al-Tabari och Ibn Kathir.
- **Vissa nämnde syftet utan en fast metod**, såsom al-Razi, Ibn Taymiyya och Ibn al-Qayyim.
- **Al-Zarkashi** skrev kapitel om surornas syften i *al-Burhan*, vilket räknas som en tidig grundläggning.
- **Vissa utvecklade en metod och gjorde det till en central del av sin tafsir**, såsom:
 - al-Fayruzabadi i *Basa'ir dhawi 'l-tamiz*
 - al-Biqā'i i *Masa'id al-Nazar* och *Nazm al-Durrar*
 - al-Suyuti i *Mu'tarak al-Aqran*

Bland moderna kommentatorer som betonat Maqasid:

- Ibn Ashur i *al-Tahrir wa 'l-Tanwir*
- Sayyid Qutb i *Fi Zilal al-Qur'an*
- Sa'id Hawwa i *al-Asas fi 'l-Tafsir*

Kända moderna verk om ämnet:

- *Madkhal ila 'Ilm Maqasid al-Suwar* av Dr. Muhammad Abd Allah al-Rabi'a
- *Maqasid al-Suwar wa Athar dhalik fi Fahm al-Tafsir* av Shaykh Salih Al al-Shaykh

Det råder ingen tvekan om att behovet är stort av ytterligare arbete för att denna vetenskap ska få sin rättmätiga plats inom Koranvetenskaperna —

så att vi fullgör en del av vår plikt gentemot denna stora bok som Gud har utvalt oss med framför alla andra folk.

KORANEN & SUNNAH

- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah - En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)
- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah - Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam - varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individs Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)